

@zwnne

AVG & UAVG: inleiding, toepassing en werking van de privacywet

G-J. (Gerrit-Jan) ZWENNE | Den Haag 11 november 2021

1

vandaag

de context

- *privacy en de privacywet*

de spelers

- *de betrokkene*
- *de (verwerkings)verantwoordelijke*
- *de bewerker of verwerker*
- *de autoriteit persoonsgegevens*
- *de functionaris gegevensbescherming*

het speelveld

- *de verwerking persoonsgegevens en het bestand*
- *persoonlijk of huishoudelijke doeleinden*
- *territoriale werking*

en de spelregels

- *verwerkingsgrondslagen*
- *doelbinding en bewaren*
- *bijzondere gegevens en bsn*
- *informatieplichten*
- *datalekken (als het lukt)*

2

privacy en de privacywet

CONTEXT

3

omnibus-wetgeving
met grote
reikwijdte, in een
nogal dynamische
context

het juridisch
antwoord daarop:
open begrippen en
vage normen

want dat is
toekomst-bestendig
en flexibel

maar (voorsnog)
erg weinig
rechtspraak

en dus nog veel
onopgehelderde
begrippen en
rechtsonzekerheid

en een (soms) grote
rol voor (soms wat)
activistische
toezichthouders

4

POLITICO

Meet the Dutchman who cried foul on Europe's tracking technology

The national privacy watchdog and the privacy regulator with EU powers both using technology. How do they compare to the average?

As European governments rushed to embrace technology to fight the coronavirus, a plainspoken Dutchman emerged as a thorn in their side. Aleid Wolfsen's message: Don't pretend your solutions are privacy-friendly. In a group that normally keeps disagreements quiet, Wolfsen stands out. A former politician and mayor of Utrecht who had no formal training in data protection when he took on his role in 2016, he has repeatedly been at odds with other watchdogs, most of whom do not share his political background.

The official in charge of Europe's grouping of privacy regulators was also keen to play down any disagreements. There is "no difference in the positions" of different privacy regulators and the "Dutch case was a specific case," Andrea Jelinek said, while a spokesperson for the group, the European Data Protection Board, added: *The legal concept of anonymization is not an absolute concept.* Europe's Data Protection Supervisor, who had OK'd the Commission's use of telecoms data to track the coronavirus, said: *There is a difference between the technical impossibility of doing something to the very end, and something which we would call an effective anonymization.*

5

die de bescherming van persoonsgegevens zo goed mogelijk waarborgen. „Over die spoedwet hebben wij net advies uitgebracht aan het kabinet. Wij sluiten niet uit dat de analyse van die locatiedata op een privacy-vriendelijke men worden voldaan. Onze adviezen worden meestal opgevolgd, omdat wij een wet buiten werking kunnen stellen als de AVG wordt geschonden”, zegt Wolfsen.

leven breder. „Het grootschalig volgen van mensen die daar geen toestemming voor hebben gegeven, is door de AVG echt *not done* geworden. Dat lijkt met die locatiedata nu weer

6

administratieve geldboeten tot 20.000.000 EUR of, voor een onderneming, tot 4 % van de totale wereldwijde jaaromzet in het voorgaande boekjaar

art. 83.3
AVG

Kst II 2017/18, 34851, p.
51

Als er sprake is van *open normen* zal er van een toezichthoudend bestuursorgaan in beginsel worden gevraagd om helderheid te verschaffen over hetgeen van de ondertoezichtgestelden precies wordt verwacht in het specifieke geval voordat het opleggen van een punitieve sanctie aan de orde kan zijn. Het *lex-certa*-beginsel staat aan punitief optreden dan al snel in de weg.

Als het voor een verwerkingsverantwoordelijke in redelijkheid niet helder is wat van hem concreet wordt verwacht, zal het rauwelijks opleggen van een (hoge) bestuurlijke boete de *rechterlijke toets* niet kunnen doorstaan.

7

art. 18
UAVG

De Autoriteit persoonsgegevens kan in geval van overtreding van [de regels uit] de verordening door een overheidsinstantie of een overheidsorgaan een bestuurlijke boete opleggen van ten hoogste [20 miljoen euro]

8

betrokkenen, verwerkingsverantwoordelijken, verwerker, de functionaris en de autoriteit persoonsgegevens

DE SPELERS

9

de spelers

- *betrokkenen ('data subjects')*
de natuurlijke personen op wie de persoonsgegevens betrekking hebben
- *verwerkingsverantwoordelijken*
degenen die doeleinden en middelen van de verwerking bepalen
- *verwerkers*
verwerken persoonsgegevens ten behoeve van de verwerkingsverantwoordelijken
- *Functionaris voor gegevensbescherming (FG)*
interne toezichthouder
- *Autoriteit persoonsgegevens (AP)*
toezichthoudende autoriteit, bedoeld in artikel 51, eerste lid, AVG

ASOPOS
DE VLIET

DAVILEX
LEDENADMINISTRATIE SOFTWARE

AUTORITEIT
PERSOONSgegevens

10

«verwerkingsverantwoordelijke»

- de natuurlijke persoon, rechtspersoon, bestuursorgaan, of ieder onder *gezamenlijke verantwoordelijkheid*
- die/dat [...] alleen of tezamen met anderen *hoe gedetailleerd omschreven?*
- het doel en middelen van de verwerking vaststeit

art. 1(d) Wbp,
art. 4(7) AVG

*waarom vindt de verwerking plaats? en wie heeft deze geïnitieerd?
Oftewel: wie gaat erover...?*

11

wie heeft zeggenschap..?

wie gaat over de bewaartermijnen of beveiligingsniveau?

wie beslist over outsourcing of programmatuur?

en wie over inzage- en verwijder- of vergeetverzoeken?

met wie sluiten de betrokkenen een overeenkomst?

wie moet er melden in geval van een datalek?

12

aan de hand van algemeen in het maatschappelijk verkeer geldende maatstaven moeten worden gezien aan welke natuurlijke persoon, rechtspersoon of bestuursorgaan de betreffende verwerking moet worden toegerekend

*binnen de overheid zullen als verantwoordelijke te kwalificeren zijn: de afzonderlijke **ministers** op rijksniveau, **het college** van gedeputeerde staten en **de commissaris** van de Koningin op provinciaal niveau en het **college van B&W** en **de burgemeester** op gemeentelijk niveau (MvT)*

KST II 1997/98, 25892, nr. 3,
p. 57

13

toerekening

*Problemen doen zich voor als de juridische zeggenschap over de verwerking onvoldoende duidelijk is. **Betrokkenen mogen daarvan niet de dupe worden.***

Aan de hand van in het maatschappelijk verkeer geldende maatstaven moet [...] worden gezien aan welke natuurlijke persoon, rechtspersoon of bestuursorgaan de betreffende verwerking moet worden toegerekend.

Kamerstukken II
97/98, nr. 3, p. 56

14

«verwerker»

- degene die ten behoeve van de verantwoordelijke persoonsgegevens verwerkt,
- zonder aan zijn rechtstreeks gezag te zijn onderworpen

dus geen interne ICT-afdeling,
werknemer of iemand anders die deel
uitmaakt van de organisatie van de
verantwoordelijke

en onder de verantwoordelijkheid van
de verantwoordelijke

art. 1(e) Wbp,
art. 4(8) AVG

15

verwerkersovereenkomst

- ❑ onderwerp en duur, aard en doel, van verwerking, soort persoonsgegevens, categorieën van betrokkenen, rechten en verplichtingen van verwerkingsverantwoordelijke;
- ❑ instructiebevoegdheid verwerkingsverantwoordelijke (schriftelijk)
- ❑ vertrouwelijkheid en beveiliging, vereisten m.b.t. sub-verwerkers
- ❑ medewerking t.b.v. voldoen aan rechten van betrokkenen
- ❑ accountability & audits

Rijksrechter

Model verwerkersovereenkomst voor rijksoverheidsorganisaties

Rijksoverheidsorganisaties die bedrijven persoonsgegevens laten verwerken moeten volgens de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) een verwerkersovereenkomst opstellen. Zij kunnen hier onderstaande modellen voor gebruiken. Dit geldt alleen voor persoonsgegevens waarvoor die rijksoverheidsorganisaties zelf verantwoordelijk zijn.

Download 'Model verwerkersovereenkomst Arvodi voor algemene zaken'	1/3
Tekstdocument (Open standaard) (9 pagina's) (21 kB) Publicatie 25-01-2018	
Download 'Model verwerkersovereenkomst Arbit voor IT-zaken'	2/3
Tekstdocument (Open standaard) (9 pagina's) (21 kB) Publicatie 25-01-2018	
Download 'Model verwerkingsovereenkomst Ariv voor algemene zaken'	3/3
Tekstdocument (Open standaard) (21 kB) Publicatie 25-01-2018	

Deze model verwerkersovereenkomsten zijn bedoeld voor rijksoverheidsorganisaties.

16

de functionaris

functionaris voor de gegevensbescherming of "FG"

verplicht voor

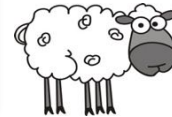
- overheden
- regelmatige en stelselmatige observatie op grote schaal
- grootschalige verwerking van bijzondere gegevens

taken:

- informeren en adviseren over AVG-verplichtingen
- toezicht houden op de naleving van die verplichtingen
- adviseren over DPIA's
- contact onderhouden met Ap
- samenwerken met Ap

vereisten:

- professionele kwaliteiten en, in het bijzonder, zijn (haar) deskundigheid op het gebied van de wetgeving en praktijk inzake gegevensbescherming
- vermogen om zijn (haar) taken te vervullen

17

én een specialisatieopleiding

Vereniging Privacyrecht Advocaten (VPR-A)

toelatingseisen

- aantoonbaar diepgaande kennis van het privacyrecht

VPR-A specialisatieopleiding (45 PO)

- 2e editie 2020 en
- gerenoteerde docenten
- opdracht

éérste specialisatievereniging

Vereniging Privacyrecht Advocaten (VPR-A)

toelatingseisen

- aantoonbaar diepgaande kennis van het privacyrecht
- ten minste vijf jaar als advocaat een praktijk hebben gevoerd die voor ten minste 50% uit privacyrecht bestaat met een minimum van 500 uren aan privacyrecht per jaar

18

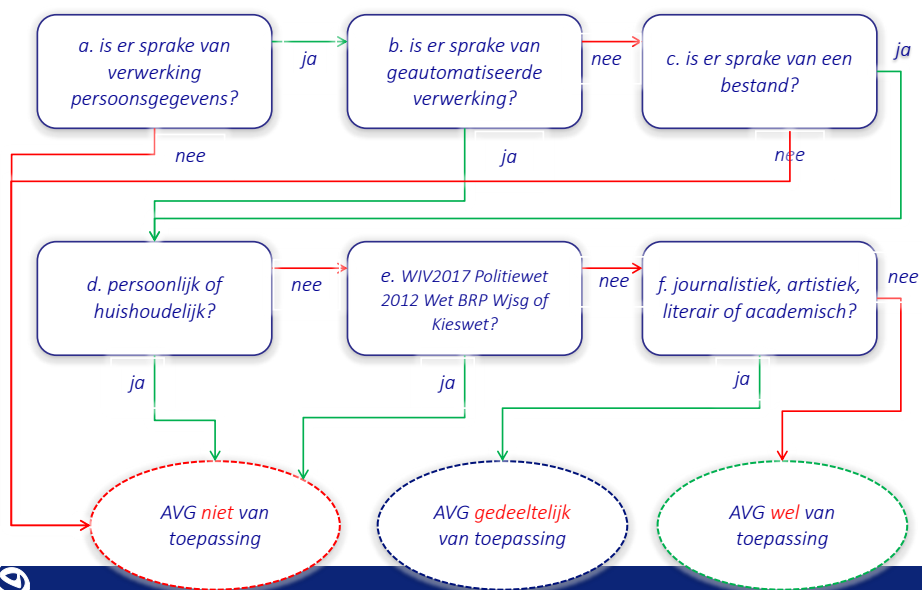

verwerking van persoonsgegevens, bestand, artistiek, literair journalistiek (en academisch), territoriale werking

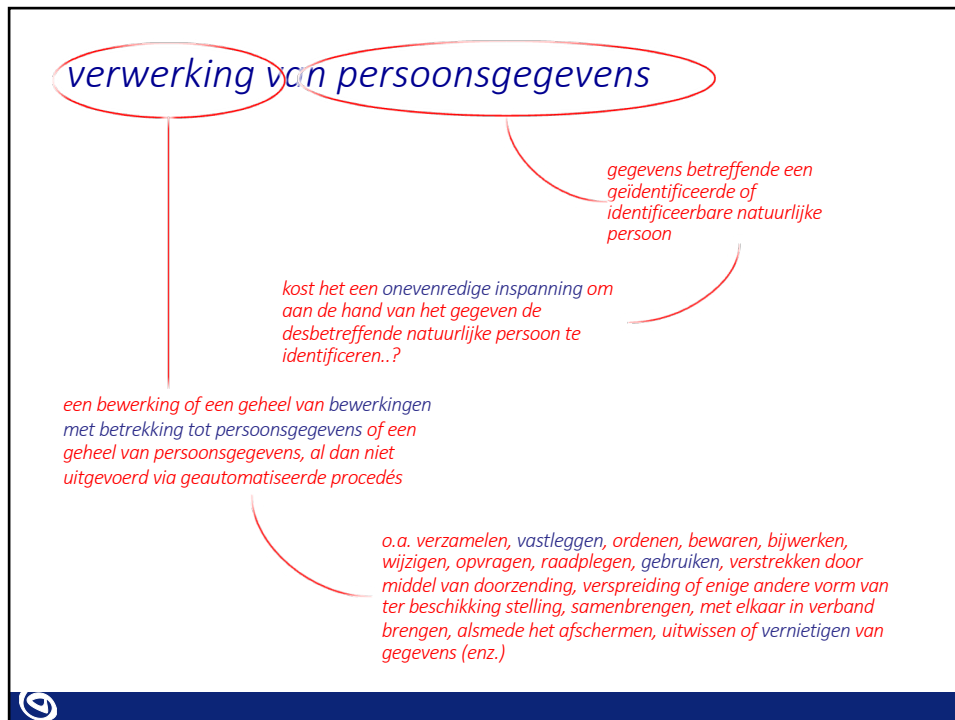
HET SPEELVELD

19

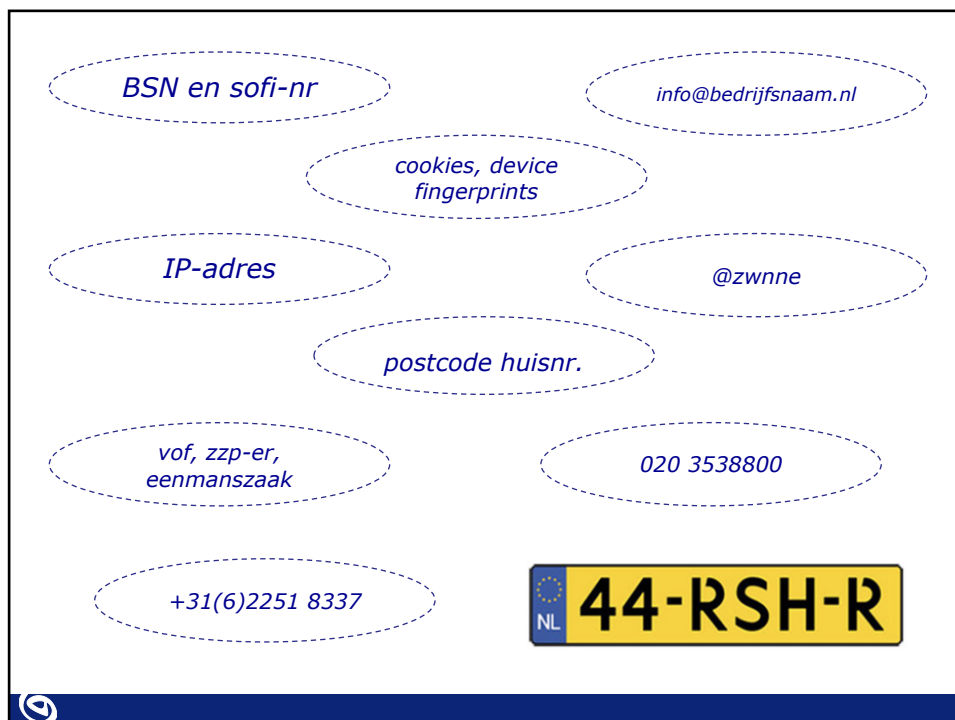
het speelveld

20

21

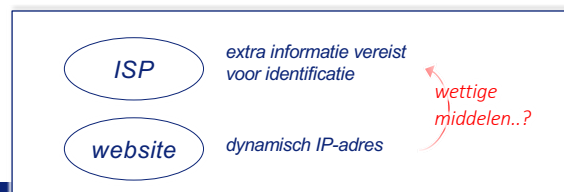
22

breyer

HJEU19 oktober 2016 C-582/14

een dynamisch IP-adres dat door een aanbieder van onlinemediadiensten wordt geregistreerd telkens als een persoon een website bezoekt die door deze aanbieder toegankelijk wordt gemaakt voor het publiek, ten aanzien van die aanbieder [vormt] een persoonsgegeven [...], **wanneer hij beschikt over wettige middelen waarmee hij de betrokken persoon kan identificeren aan de hand van extra informatie die bij de internetprovider van deze persoon berust.**

23

fietsendepot

Rechtbank Den Haag 20 oktober 2020, ECLI:NL:RBDHA:2020:9590

7. [V]erweerder [heeft] aannemelijk gemaakt dat binnen de gemeente Den Haag géén IP-adressen worden vastgelegd, opgeslagen en gekoppeld aan personen. Er is dan ook geen sprake van directe of indirecte herleidbaarheid naar personen. Daartoe is van belang dat verweerder heeft toegelicht dat IP adressen indirect herleidbaar kunnen zijn tot een persoon, maar dat daarvoor middelen moeten worden ingezet om dit te kunnen vaststellen. Verweerder heeft daarbij aangegeven dat het **ondoenlijk qua tijd en mankracht** is om van alle burgers met wie gecommuniceerd wordt, de identificatie via een IP-adres te achterhalen. Daarbij is van belang dat de gemeente niet zelf over de gegevens om een koppeling te kunnen maken tussen een IP-adres en een burger beschikt, maar zijn er gegevens nodig van een Internet Service Provider. **Nu de verwerking een excessieve inspanning van verweerder vergt, waardoor het gevaar voor identificatie in de praktijk onbeduidend is, kan het IP adres niet beschouwd worden als persoonsgegeven.**

24

Kst II 2020/21, 35479,
nr. 3, p. 6-7

Wetsvoorstel Tijdelijke wet
informatieverstrekking RIVM
in verband met COVID-19

*Er is misschien een
theoretische mogelijkheid
om te identificeren.*

*Maar daarmee zijn het
nog geen persoons-
gegevens...!*

De informatie [...] is wegens het hoge aggregatieniveau en het minimale getal van 15 per groep per gemeente per uur, naar het oordeel van de regering niet herleidbaar tot identificeerbare natuurlijke personen.

Hoewel er studies zijn die de – theoretische – mogelijkheid aantonen om in bepaalde gevallen ook geaggregeerde locatiedata te herleiden tot identificeerbare natuurlijke personen, valt niet redelijkerwijs te verwachten dat de verwerkingsverantwoordelijke of een andere persoon deze middelen gebruikt.

De kosten van en de tijd benodigd voor identificatie zonder daarbij gebruik te kunnen maken van de brongegevens (de locatie- en verkeersgegevens die de aanbieders beheren) maken een dergelijke identificatie onwaarschijnlijk.

Belangrijk hierbij is dat het de aanbieders op grond van de Telecommunicatiewet verboden is om de brongegevens aan derden ter beschikking te stellen.

25

controverse...!

Kst II 2020/21, 35479,
nr. 3, p. 6-7

Daarbij verwijst de regering naar HvJ EU 19 oktober 2016, C-582/14, *Breyer/Duitsland*, ECLI:EU:C:2016:779. Het Hof overweegt in punt 46 van dit arrest dat herleidbaarheid niet redelijkerwijs kan worden aangenomen indien de identificatie van de betrokkene bij wet verboden is. Ook gelden er voor de aanbieders op grond van de Telecommunicatiewet strenge eisen voor de beveiliging van de brongegevens waardoor ook het risico op onbevoegde toegang tot deze gegevens tot een minimum wordt beperkt.

Tot slot zijn zowel het RIVM als het CBS bij de verwerking van de door de aanbieders verstrekte informatie gebonden aan het doel in artikel 14.7 van de Telecommunicatiewet. Dit betekent dat het voor deze

instanaties verboden is om de gegevens herleidbaar te maken, als dat technisch al mogelijk zou zijn. Het gaat hier naar het oordeel van kabinet dan ook om statistische gegevens waarop de AVG niet van toepassing is.

26

kenteken

Hof A'dam
ECLI:NL:GHAMS:2016:146

Uitgaande van de definitie van artikel 1, onderdeel a, Wbp vormt een kentekengegeven voor de heffingsambtenaar in beginsel wel een persoonsgegeven, omdat hij via Cition de beschikking krijgt over onversleutelde kentekengegevens van voertuigen die binnen de Gemeente Amsterdam geparkeerd zijn en die door hem, na gegevensverstrekking door de RDW, aan een natuurlijk persoon kunnen worden gerelateerd.

27

nationaal wanbetalersregister

Rb A'dam 12 september
2014
ECLI:NL:RBAMS:2014:5938

[D]e naam en het kvk-nummer van [eiser] [kan] als de verwerking van persoonsgegevens [...] worden aangemerkt. [...] Met de (handels)naam en het kvk-nummer van de onderneming van [eiser] kan immers de voor- en achternaam van [eiser] eenvoudig worden achterhaald.

28

Rb A'dam 11 december
2003 LJN AN9893

overledenen

“De Wbp is slechts van toepassing op gegevens die betrekking hebben op identificeerbare natuurlijke personen die nog in leven zijn. Een identificeerbare persoon is blijkens de wetgeschiedenis een persoon wiens identiteit zonder onevenredige inspanning kan worden vastgesteld. Uit de enkele vermelding “overlevend kind” uit het gezin van haar wel op de website te vermelden vader kan haast onmogelijk -laat staan zonder onevenredige inspanning- worden afgeleid dat eiseres de dochter is van die in 1942 in Auschwitz vermoorde vader. Eiseres is dan ook geen identificeerbare persoon in de zin van de Wbp.

zie ook overw.
27 AVG

29

handmatige verwerking ('bestand')

- gestructureerd geheel van persoonsgegevens
- dat volgens bepaalde criteria toegankelijk is, en
- betrekking heeft op verschillende personen

onderlinge samenhang

- gemeenschappelijke bestemming of
- verzameling die in de praktijk als een geheel worden beschouwd, of
- vooraf aangebrachte structuur van de verzameling of raadpleeg-methodiek die samenhang brengt

Art. 4(6)
AVG

30

het gebruik van een camerasysteem, dat door een natuurlijke persoon aan zijn gezinswoning werd bevestigd met als doel de eigendom, de veiligheid en het leven van de eigenaren van het huis te beschermen, maar ook *de openbare ruimte* in beeld brengt, en waarbij video-opnames van personen met behulp van opnameapparatuur doorlopend worden vastgelegd op bijvoorbeeld een harde schijf, wordt ... niet aangemerkt als de verwerking van persoonsgegevens die in activiteiten met uitsluitend persoonlijke of huishoudelijke doeleinden wordt verricht.

HJEU 11 december
2014 C-212/13

 BELDEUR.NL

31

uitzonderingen

- verwerking t.b.v. persoonlijke of huishoudelijke doeleinden
- Politiewet, Wet basisregistratie personen, WIV2017

Art. 2(1) en
(2) Wbp

Art. 2(1) en
(2)c AVG

beperkte uitzondering
voor verwerkingen met
journalistieke, artistieke
of literaire doeleinden

Overw. 18. Tot persoonlijke of huishoudelijke activiteiten kunnen behoren het voeren van correspondentie of het houden van adresbestanden, het sociaal netwerken en online-activiteiten in de context van dergelijke activiteiten.

Deze verordening geldt wel voor verwerkingsverantwoordelijken of verwerkers die de middelen verschaffen voor de verwerking van persoonsgegevens voor dergelijke persoonlijke of huishoudelijke activiteiten.

32

verwerkingsgrondslagen, verzamel- en verwerkingsdoelen, doelbinding, kwaliteit en beveiliging van gegevens, transparantie

SPELREGELS

33

rechtmatige verwerking

Art. 6(1) a-f
AVG.

verwerkingsgronden

- toestemming
- overeenkomst
- **wettelijke plicht**
- **vitaal belang**
- **taak van algemeen belang**
- **gerechtvaardigd belang**

Art. 5(1) b
AVG.

verzameldoel

- **welbepaald**
- **gerechtvaardigd**
- **én uitdrukkelijk omschreven**

doelbinding

- **verdere verwerking niet onverenigbaar met verzameldoel**

Art. 5(1)e
AVG.

bewaren

- **niet langer dan nodig voor verzameldoel**

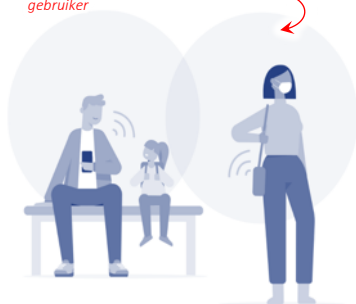
Art. 5(1) b
AVG.

34

CoronaMelder: een case-study

dus niet:
CoronaCheck-app

app registreert dat de éne gebruiker
gedurende een bepaalde tijd (zeg 15 min.)
in de buurt was (1,5 m.) van een andere
gebruiker

GGD of huisarts stelt
besmetting vast

Minister VWS zendt bericht
naar iedereen die in de buurt
was van besmet persoon

36

verwerkingsgrondslagen

art. 6.1 AVG

- a) *ondubbelzinnige toestemming (van de betrokkene)*
- b) *noodzakelijk voor de uitvoering van overeenkomst (met de betrokkene)*
- c) *noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke plicht (die op de verwerkingsverantwoordelijke rust)*
- d) *noodzakelijk om vitale belangen te beschermen*
- e) *noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang*
- f) *noodzakelijk voor behartiging van gerechtvaardigd belang, tenzij privacybelang van betrokkene prevaleert*

37

maar... kan overheid wel gebruik maken van toestemming...?

Wij plaatsen een kanttekening bij de opmerking van de Afdeling advisering dat gegevensverwerking door de overheid uitsluitend kan worden gebaseerd op artikel 6, eerste lid, onderdelen c en e, AVG. Uiteraard zijn dit voor de overheid de meest voor de hand liggende rechtsgronden, maar de AVG sluit met betrekking tot de overheid uitsluitend het gerechtvaardigd belang (artikel 6,

eerste lid, onderdeel f) uit. *Het is dan ook niet bij voorbaat ondenkbaar dat onder omstandigheden, bij wijze van uitzondering en bij het ontbreken van een andere rechtsgrondslag, een gegevensverwerking door een overheidsinstantie plaatsvindt met uitdrukkelijke toestemming van de betrokkene.*

Kst. II 2017/18, 34851, nr. 4, p. 35

38

is die toestemming dan wel vrij gegeven...?

43) toestemming [mag] geen geldige rechtsgrond zijn voor de verwerking van persoonsgegevens in een specifiek geval wanneer er sprake is van een *duidelijke wanverhouding* tussen de betrokkene en de verwerkingsverantwoordelijke, met name wanneer de verwerkingsverantwoordelijke een overheidsinstantie is, *en dit* het onwaarschijnlijk maakt dat de toestemming in alle omstandigheden van die specifieke situatie vrijelijk is verleend.

de wanverhouding impliceert dat het dus dat het per definitie onwaarschijnlijk is dat de toestemming in vrijheid is gegeven (per definitie)

of:

als er een wanverhouding is én als het daardoor onwaarschijnlijk is dat de toestemming in vrijheid is gegeven (toets)

39

voor de minister
grondslag vóór de aanpassing van de Wet publieke
 gezondheid

art. 3.1 Wpg
 Onze Minister bevordert de kwaliteit en doelmatigheid van de publieke gezondheidszorg en draagt zorg voor de instandhouding en verbetering van de landelijke ondersteuningsstructuur

art. 7.1 Wpg
 Onze Minister [geeft] leiding aan de bestrijding [van de pandemie] en Onze Minister [kan] de voorzitter van de veiligheidsregio opdragen hoe de bestrijding ter hand te nemen

duidelijk, nauwkeurig en voorspelbaar?
 zie: overw. 141

taak van algemeen belang (e-grond)

- kan de minister op basis ~~van~~ deze bevoegdheid persoonsgegevens verwerken in het kader van de CoronaMelder?
- zo niet, kan de minister dan deze persoonsgegevens verwerken op basis van toestemming van de gebruiker?

toestemming (a-grond)

?

40

CoronaMelder

PELS RIJCKEN

toestemming kan wél, want gebruiker kiest er zelf voor andere EU-lidstaten én EDPB gaan ook uit van toestemming en het wissingsrecht van art. 17.1 AVG is sowieso **niet van toepassing** o.g.v. art. 11.1 AVG

AUTORITEIT PERSOONSgegevens

toestemming kan niet, want gebruiker kan de op andere devices vastgelegde codes niet verwijderen overeenkomstig het wissingsrecht van art. 17.1 AVG

Raad van State

verdedigbaar is dat vanwege het feit dat gebruik vrijwillig is toestemming, gelet op de AVG, **een toereikende grondslag** vormt voor met gebruik van de app samenhangende verwerkingen van persoonsgegevens

41

 **AUTORITEIT
PERSOONSGEGEVENS**

Maar de bewaartermijn is 14-dagen. En beslistermijn een maand (art. 12.4 AVG)...

geen sprake van toestemming omdat het wissingsrecht niet kan worden uitgeoefend...

Met hantering van toestemming als grondslag voor verwerking van persoonsgegevens is namelijk geassocieerd dat er een 'sterke' controle van betrokkene over de verwerking van diens persoonsgegevens is.

[In] de notificatie-app is intrekking van toestemming of het maken van bezwaar tegen deze verwerking echter niet tot nauwelijks realiseerbaar. Zo kan betrokkene door intrekking van een eenmaal gegeven toestemming weliswaar de verdere verzameling van persoonsgegevens voorkomen, maar kan niet na een beroep op het recht op vergetelheid (artikel 17 AVG) de verwijdering van reeds verzamelde persoonsgegevens worden bewerkstelligd. Die bevinden zich namelijk – gedurende 14 dagen na contact – in de app van andere gebruikers.

Ook kan na de door de gebruiker ingevoerde melding over een coronabesmetting de gegevensverwerking via de backend server niet (meer) ongedaan worden gemaakt. Deze wordt nog minstens 24 uur na intrekking van de toestemming en/of verwijdering van de app verwerkt.

 Brief d.d. 6 augustus 2020, kenm. z2020-11824 inzake advies op voorafgaande raadpleging COVID19 notificatie-app

42

de **geldigheid** van de door betrokkene gegeven toestemming is afhankelijk van zijn of haar mogelijkheden om inzage-, verwijderings- en andere rechten uit te oefenen...

43

art. 6d
Wpg

taak van algemeen belang (e-grond)

1. In het kader van de taak van Onze Minister, bedoeld in artikel 3, eerste lid en artikel 7, eerste lid, en voorts ter ondersteuning van de bron- en contactopsporing, bedoeld in artikel 6, eerste lid, onder c, ter bestrijding van de epidemie van covid-19, veroorzaakt door het virus SARS-CoV-2 kan een notificatieapplicatie worden ingezet waarmee vroegtijdig zicht kan worden verkregen op een mogelijke infectie met dat virus door bij te houden welke gebruikers in elkaars nabijheid zijn geweest en hen in voorkomende gevallen te waarschuwen over een mogelijke infectie met het virus. **Voor zover noodzakelijk kunnen Onze Minister en de gemeentelijke gezondheidsdiensten bij het beheer en de toepassing van deze notificatieapplicatie persoonsgegevens verwerken, waaronder persoonsgegevens over de gezondheid als bedoeld in artikel 9 van de Algemene verordening gegevensbescherming.**

duidelijk, nauwkeurig
en voorspelbaar!

44

de Volkskrant
INTERVIEW ALEID WOLFSON
Aleid Wolfson, voorzitter van de privacywaakhond, over de corona-app: 'De belofte van Google en Apple is te mager'

De veelbesproken app CoronaMelder werd op de eerste slag al ruim 430.000 keer gedownload. Maar wat de Autoriteit Persoonsgegevens betreft is er nog veel mis met de privacy. Voorzitter Aleid Wolfson maakt zich zorgen.

Laurens Verhagen 18 augustus 2020, 18:09

app tijdenk is en door niemand verplicht kan worden, ook niet door bijvoorbeeld horeca of werkgevers.

De door de minister geraadpleegde landsadvocaat is nogal kritisch op uw advies. Zo zou u weinig aandacht hebben voor de buitengewone omstandigheden die de app noodzakelijk maken. Wat vindt u van die kritiek?

'Die zit op de grens van het ongepaste. Oer de ernst van corona bestaat bij ons geen enkele twijfel, maar: juist in tijden van crises moet je kritisch blijven en helder nadenken. De Nederlandse burger moet zeker weten dat niemand bij zijn persoonlijke gegevens kan komen, ook al is de app vrijwillig.'

Uw critici zeggen dat de app door deze harde opstelling vertraging kan oplopen

'Dat is echt onzin. Die appathen met de eerste ideeën voor de app

45

proportionaliteit & subsidiariteit

*privacyinbreuk niet
onevenredig in verhouding tot
belang waarvoor gegevens
worden verwerkt*

*belang kan niet op andere,
minder belastende wijze
worden gerealiseerd*

*Art. 5(1)a, 6(1)
b-f AVG*

51

function creep

The screenshot shows the website 'AUTORITEIT PERSOONSgegevens'. The main article is titled 'CBP: Belastingdienst beëindigt overtreding gebruik huurdersgegevens'. The article text states: 'De Belastingdienst gebruikt niet langer van teveel huurders gegevens bij de uitvoering van de inkomensafhankelijke huurverhoging in 2014. Hiermee heeft de Belastingdienst de eerder geconstateerde overtreding van de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) beëindigd. Dat concludeert het College bescherming persoonsgegevens (CBP) na onderzoek naar de werkwijze van de Belastingdienst.' To the right, there is a 'Publicaties' section with a link to 'Brief CBP Belastingdienst - aanpak scheefwonen' and a 'DOWNLOADEN' button.

52

verwerkingsverbod voor «bijzondere gegevens»

- levensovertuiging of godsdienst
- politieke gezindheid
- lidmaatschap vakbond
- ras, etniciteit
- seksuele leven
- gezondheid
- biometrische ID-gegevens
- genetische gegevens

Art. 9
AVG

Art. 22-31
UAVG

BSN

- strafrechtelijke gegevens

Art. 10
AVG

Art. 32-33
UAVG

verwerking bijzondere gegevens verboden, tenzij...

- **specifieke** uitzonderingen: door bepaalde verwerkers en voor bepaalde doeleinden
- **algemene** uitzonderingen: met uitdrukkelijke toestemming, duidelijk openbaar gemaakt door betrokkene, (enz.),
- enz...

53

rasgegevens: verwerking mag

Art. 25
UAVG

- voorzover onvermijdelijk ter identificatie
- voorzover nodig i.v.m. positieve discriminatie
 - alleen gegevens betreffende geboorteland van de betrokkene, van diens ouders of grootouders,
 - dan wel andere, bij wet vastgestelde criteria

herkenbare foto's op
intranetsmoelenboek of
sociale netwerken
videocameratoezicht

54

de bedoeling om onderscheid maken...

Alléén als een verantwoordelijke foto's of ander beeldmateriaal publiceert met het **uitdrukkelijke doel** om onderscheid te maken naar ras, is bijzondere oplettendheid geboden. In dat geval acht het CBP het een **redelijke wetstoepassing** om het beeldmateriaal aan te merken als een bijzonder persoonsgegeven.

Cbp Publicatie
persoons-
gegevens op
internet 2007

HR 23 maart 2010
ECLI:NL:HR:2010:B
K6331

“ ... **[onjuist is]** dat in een geval [...] waarin de vordering uitdrukkelijk ook betrekking had op foto's van personen, toepassing van [art. 18 Wbp en 126nf Sv] alleen in aanmerking komt indien met de vordering **is beoogd** de desbetreffende gevoelige [ras] informatie aan die foto's te ontlener”

55

Machielse

Conclusie AG 16 mei 2017,
ECLI:NL:PHR:2017:547

Een ongenueanceerde uitleg [...] zou ertoe leiden dat opnamen van beveiligingscamera's **per definitie** gevoelige gegevens bevatten, omdat uit die opnamen het ras van de afgebeelde persoon is op te maken. **Dat lijkt mij overtrokken.**

56

Bij een verzoek om legitimatie en eventueel een 'kopietje paspoort' is met name het begrip 'ras' van belang. Dit begrip moet ruim worden uitgelegd en omvat zowel iemands nationaliteit als kenmerken waaruit zijn of haar etnische afkomst kan worden afgeleid, zoals bij een pasfoto. [voetnoot: ECLI:NL:HR:2010:BK6331] Daarom mag een pasfoto niet zomaar worden gekopieerd. De Wbp bevat een (limitatief) aantal uitzonderingen op het verbod op het gebruik van deze gegevens, waaronder het gebruik van een pasfoto als dat voor de identificatie van een persoon onvermijdelijk is.

Cbp Beleidsregels
kopietje paspoort
juli 2012

AP Beleidsregels
cameratoezicht
januari 2016

De Autoriteit Persoonsgegevens [beschouwt] camerabeelden van een persoon thans, ook om **opportuïteitsredenen**, niet als bijzondere persoonsgegevens als:

- het doeleinde van de verwerking **niet gericht is op het verwerken van bijzondere persoonsgegevens** dan wel op het onderscheid maken op grond van een bijzonder persoonsgegeven
- het voor de verantwoordelijke redelijkerwijs **niet voorzienbaar** is dat de verwerking zal leiden tot het maken van onderscheid op grond van een bijzonder persoonsgegeven, en
- de verwerking van die bijzondere persoonsgegevens **onvermijdelijk** is bij die verwerking.

57

transparantie en rechten van betrokkenen

rechten van betrokkenen

- inzage
- verbetering
- verzet
- vergeten worden
- gegevensoverdraagbaarheid

verplichtingen voor verantwoordelijken

- informeren
- voldoen aan inzageverzoeken enz.

Art. 40-41
UAVG

Art. 13, 14
en 23 AVG

uitzondering op informatieplicht als...
verkrijgen of verstrekken van de gegevens uitdrukkelijk is voorgeschreven bij [...] lidstatelijk recht [...] dat voorziet in passende maatregelen om de gerechtvaardigde belangen van de betrokkene te beschermen

uitzonderingen: informatieplichten, rechten betrokkenen, datalekken

- staatsveiligheid, gewichtige financiële en economische belangen van de staat
- voorkoming opsporing vervolging strafbare feiten
- rechten en vrijheden van derden (incl. verantwoordelijke)

58

rechtsbescherming

Art. 34 UAVG

binnen een maand, maar kan zo nodig worden verlengd met twee maanden

inzage- of verwijderingsverzoek, etc.

Een schriftelijke beslissing op een verzoek als bedoeld in de artikelen 15 tot en met 22 van de verordening wordt genomen binnen de in artikel 12, derde lid, van de verordening genoemde termijnen en geldt, voor zover deze is genomen door een bestuursorgaan, als een besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht.

bezwaar- en beroep binnen zes weken

59

Meldplicht datalekken

Melding bij toezichthouder
'tenzij niet waarschijnlijk dat de inbreuk een risico inhoudt voor rechten en vrijheden'

Melding bij betrokkene
bij 'waarschijnlijk een hoog risico voor rechten en vrijheden'

Wie?

verwerkings-
verantwoordelijke

Wat?

inbreuk op beveiliging
van persoonsgegevens

Wanneer?

onverwijld d.w.z. in beginsel binnen 72 uur
na bekend worden van het datalek

Hoe?

Meldloket Datalekken (Ap)

zo-mogelijk individueel (betrokkenen)

60

big data analytics

- use of algorithms
- opacity of the processing
- tendency to collect 'all the data'
- repurposing of data, and
- use of new types of data

61

@zwnne

vragen?

g.j.zwenne@law.leidenuniv.nl

62